

Presenting a Structural Model of School Attachment based on Metacognitive Beliefs, Tolerance of Ambiguity, Family Emotional Atmosphere Health and Attitude to Using Virtual Networks in Coronavirus Pandemic Conditions

ARTICLE INFO

Article Type
Analytical Review

Authors

Samaneh Vares Vazirian¹
Asghar Sharifi^{2*}
Alireza Chenari³

How to cite this article

Samaneh Vares Vazirian, Asghar Sharifi, Alireza Chenari, Presenting a Structural Model of School Attachment based on Metacognitive Beliefs, Tolerance of Ambiguity, Family Emotional Atmosphere Health and Attitude to Using Virtual Networks in Coronavirus Pandemic Conditions, Journal of The Ministry of Health and Medical Education, 2019:3(3): 89-100.

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study was to present a structural model of school attachment based on metacognitive beliefs, ambiguity tolerance, family emotional atmosphere and attitudes toward using virtual networks in coronavirus pandemics.

Materials and Methods: The research method is descriptive and structural equations. In terms of purpose, the research method is developmental and in terms of data collection method, the research method is descriptive-correlation. In terms of data type, the research method is quantitative research. The statistical population of this study includes female students of the second year of high schools in Tehran in the academic year 1398-99, whose total number is about 106119 people and a sample of 400 students was considered. Data collection methods in this study were library and field and questionnaire tools were used. Data were analyzed at descriptive and inferential levels and SPSS software version 21 and LISREL version 8.7 were used to analyze the data.

Findings: According to the findings, the mean components of attachment to school were 3.71, the mean of metacognitive beliefs was 13.71, the mean of ambiguity tolerance was 3.47, the mean attitude towards using virtual networks was 2.85, the mean of family emotional atmosphere was 2.864. And its average is higher than average.

Conclusion: The results showed that tolerance of ambiguity, emotional atmosphere of family and attitude to using virtual networks through students' metacognitive beliefs had an indirect effect on their attachment to school.

Keywords: attachment to school, metacognitive beliefs, tolerance of ambiguity, emotional atmosphere of family, attitude to using virtual networks, students

1.PhD Student in Educational Management, Department of Educational Sciences, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran.

2.Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Roodehen Branch, Islamic Azad University, Roodehen Iran (Corresponding Author).

3.Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Roodehen Branch, Islamic Azad University, Roodehen, Iran.

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: drasharifi@gmail.com

Article History

Received: 2020/06/10

Accepted: 2020/08/18

ارائه مدل ساختاری دل‌بستگی به مدرسه بر اساس

باورهای فراشناخت، تحمل ابهام، سلامت جو عاطفی

خانواده و نگرش به استفاده از شبکه های مجازی در

شرایط پاندمی کرونا ویروس

سمانه وارث وزیریان^۱

دانشجوی دکتری رشته مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

اصغر شریفی^۲

استادیار، گروه علوم تربیتی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن ایران (نویسنده مسئول).

علیرضا چناری^۳

استادیار، گروه علوم تربیتی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن ایران.

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر ارائه مدل ساختاری دل‌بستگی به مدرسه بر اساس باورهای فراشناخت، تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده و نگرش به استفاده از شبکه های مجازی در شرایط پاندمی کرونا ویروس می باشد.

مواد و روش ها: روش پژوهش توصیفی و از نوع معادلات ساختاری است. از نظر هدف روش تحقیق توسعه ای است و از نظر شیوه گردآوری داده ها روش تحقیق توصیفی-همبستگی است از نظر نوع داده ها روش تحقیق از نوع تحقیقات کمی است. جامعه آماری این پژوهش شامل، دانش آموزان دختر دوره دوم دبیرستان های شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹ که تعداد کل آنها حدود ۱۰۶۱۱۹ نفر می باشد و نمونه ۴۰۰ دانش آموز در نظر گرفته شد. روش های گردآوری داده ها در این پژوهش کتابخانه ای و میدانی بود و از ابزارهای پرسشنامه استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل دادهها در سطح توصیفی و استنباطی عمل شد و نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۱ و LISREL نسخه ۸/۷ در تجزیه و تحلیل داده ها مورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها: با توجه به یافته ها مولفه های میانگین دل‌بستگی به مدرسه ۳/۷۱، میانگین باورهای فراشناخت ۱۳/۷۱، میانگین تحمل ابهام ۳/۴۷، میانگین نگرش به استفاده از شبکه های مجازی ۲/۸۵، میانگین جو عاطفی خانواده ۲/۸۶۴ بوده و میانگین آن از حد متوسط بیشتر است.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده و نگرش به استفاده از شبکه های مجازی از طریق باورهای فراشناخت دانش آموزان بر دل‌بستگی آنان به مدرسه اثر غیر مستقیم داشتند.

واژگان کلیدی: دل‌بستگی به مدرسه، باورهای فراشناخت، تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده، نگرش به استفاده از شبکه های مجازی، دانش آموزان

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۳/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۵/۲۷

*نویسنده مسئول: drasharifi@gmail.com

مقدمه

مدرسه و پیوندی که دانش آموزان با مدرسه دارند، یکی از زمینه های تلاش برای سازگاری و بهزیستی در دانش آموزان است؛ چرا که برخورداری از دل‌بستگی به مدرسه علاوه بر ایجاد محیطی سالم برای نوجوان در جهت کسب شخصیت مستقل و اجتماعی شدن، دارای بازده های تحصیلی مثبتی نیز است (۱).

دل‌بستگی به مدرسه را به عنوان روابط عمومی، تعلق و دل‌بستگی های خاص به معلم، کارکنان و یا فعالیت های مدرسه ای توصیف می کنند (۲).

ولز برای تعدیل و اصلاح نظریه شناختی در درمان اختلالات هیجانی و خارج ساختن آن از رکود و ایستایی، مفهوم فراشناخت را عرضه کرده است. از منظر ولز فراشناخت مفهومی چند بعدی است. آن شامل باورها، فرایندها و راهبردهایی است که نظارت و کنترل شناخت را به عهده دارند. وی ضمن ایجاد تمایز میان دانش فراشناختی و نظارت فراشناختی، کارکردهای دو مقوله فوق را بیان کرده و برای تشریح فرایند پردازش اطلاعات، دو سطح موضوعی و فرا موضوعی را مطرح می کند. حاصل رابطه درونی میان این دو سطح پردازش، به وجود آمدن فرایندهای بازبینی و کنترل فراشناختی است. همانگونه که بازبینی برای خود - تنظیمی و سیستم کنترل افراد درون داد مهمی محسوب می شود؛ هر اشتباه یا اختلالی در بازبینی نیز می تواند موجب به وجود آمدن ناکارآمدی روان شناختی شود. به گونه ای مشابه فرایندهای کنترل نیز می توانند نحوه آغاز یک فعالیت جدید، ادامه یا اصلاح یک فعالیت پیشین، یا نحوه به انجام رساندن یک فعالیت را تغییر دهند. بنابراین بروز اختلال یا سوگیری در فرایندهای کنترل نیز می تواند، باعث انتخاب راهبردهای مقابله نامناسبی برای مواجهه با یک فعالیت شده و یا ممکن است سبب بروز اختلال روان شناختی گردد. همگرایی تمامی فرایندهای فوق مبین مفهوم خود - تنظیمی است. این مفهوم دارای ۵ شاخص باورهای مثبت درباره نگرانی، اوره های منفی درباره کنترل-پذیری افکار و خطرات مربوط به نگرانی، عدم اطمینان شناختی، نیاز به کنترل افکار و فرایندهای فراشناختی خودآگاهی شناختی می باشد (۳).

فراشناخت^۱ به گفته داونسون به معنی تفکر درباره تفکر مهارتهای مختلفی مانند تفکر انتقادی، تفکر بازنمایی، حل مسئله و گرفتن تصمیم را که مربوط به تفکر و یادگیری است شامل میشود. افرادی که مهارتهای فراشناختی توسعه یافته تری دارند، در حل مسئله، تصمیم گیری و تفکر انتقادی نیز از افراد دیگر بهتر هستند. یکی از دلایل مهم عدم آموزش مهارتهای فراشناختی در کلاس و عدم تأکید بر راهبردهای شناختی و فراشناختی، آن است که معلمان برای این راهبردها ارزش قائل نیستند یا درباره ی آنها آگاهی ندارند، بنابراین اگر هدف آموزش و پرورش تربیت دانش آموزانی باشد که بتوانند مسئولیت یادگیری خویش را به عهده بگیرند، لازم است این ویژگی در معلمان پرورش یابد و برنامه های تربیت معلم باید این نگرش را تغییر دهند (۴).

تحمل ابهام به عنوان متغیری شخصیتی است و به فرایندی گفته میشود که افراد دانش و اطلاعات را در شرایط و مکان های مختلف تجزیه و تحلیل کرده و به این فرایند به لحاظ شناختی و هیجانی و رفتاری به صورت های گوناگون واکنش نشان میدهند (۵).

جو عاطفی خانواده به مجموع روابط و تعاملات عاطفی که بین اعضای یک خانواده وجود دارد همانند بیان احساسات و علائق، نحوه ارتباط و طرز برخورد افراد یا یکدیگر گفته می شود (۶). یکی از حوزه هایی که به کارگیری آن از اهمیت بالایی برخوردار بوده و بر عملکرد تحصیلی، رشد هیجانی و عاطفی دانش آموزان می تواند تأثیرگذار باشد، جو و فضای عاطفی خانواده است. منظور

1. Metacognition

شود. با عنایت به اینکه دل‌بستگی به مدرسه نقش مهمی در یادگیری و پیشرفت تحصیلی دارد و با توجه به عواملی که با دل‌بستگی به مدرسه رابطه دارند، از این رو تحقیق حاضر به دنبال آن است تا از بین عوامل پیش بینی کننده دل‌بستگی به مدرسه، رابطه متغیرهای باورهای فراشناخت، تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده و نگرش به استفاده از شبکه های مجازی توسط دانش آموزان را مورد بررسی قرار دهد.

از جو و فضای عاطفی خانواده روابط و تبادلات روانی و عاطفی است که بین اعضای آن وجود دارد. کلیت این روابط برخوردار از شکل خاصی است که در واقع تعیین کننده شکل غالب رفتاری اعضای خانواده است (۷). روابط عاطفی پدر و مادر با فرزندان نقش بسیار مهمی در فرایند رشد و سازگاری دانش آموزان دارد، بدین صورت که اگر محبت و یکرنگی بر فضای خانواده حاکم باشد، فرزندان فرصت میابند تا بدون نگرانی و ترس از تنبیه شدن، به ابراز وجود بپردازند و در موارد لازم از طریق رفتار انطباقی و سازگارانه از حقوق خود دفاع کنند (۸).

گسترش فناوری‌های نوین در عرصه الکترونیک و رایانه در چند دهه گذشته، موجب پدیدار شدن انواع گوناگونی از برنامه‌های الکترونیکی و رایانه‌ای از جمله اینترنت، تلفن همراه، ماهواره و بازی‌های رایانه‌ای در جهان شده است. گسترش اینترنت در سال‌های اخیر، گسترش برنامه‌های کاربردی مبتنی بر آن را نیز به همراه داشته است.

مدرسه و دانشگاه، نهادهای آموزشی هستند که می‌توانند در شکوفایی استعدادهای دانش‌آموختگان نقش حیاتی و تاثیرگذار ایفا کنند. در حقیقت، مدرسه یا دانشگاه یک سازمان تخصصی حرفه‌ای است که برنامه ریزی‌های مناسبی برای بکارگیری استعدادهای، ایجاد مهارت‌ها و بالابردن توان خلاقیت افراد را فراهم می‌سازد (۹).

امروزه با پیشرفت علوم و به موازات آن پیچیده تر شدن زندگی فردی و اجتماعی، لزوم توجه به مسائل تنش‌زای روانی و اجتماعی ناشی از افزایش تکنولوژی بیش از پیش احساس میشود (۱۰).

دانش آموزان با اعضای خانواده در محیط کوچک خانه، همگی در معرض بمباران خبری - اطلاعاتی در مورد ویروس کرونا هستند که این امر می‌تواند باعث ایجاد ابهام و اضطراب در میان دانش آموزان و خانواده شان گردد. دانش‌آموزانی که تا قبل از شیوع همه گیری این ویروس طبق روال همیشگی به مدرسه می‌رفتند و تقریباً بیشتر بار آموزشی آن‌ها بر عهده مدرسه و به طور اخص بعهدہ معلم آن‌ها بود حال بعد از شیوع این بیماری مجبور به ماندن در خانه شدند و آموزش از طریق دنیای مجازی انجام شد؛ که به علت نوظهور بودن آن در کشور ما، سبب مشکلات فراوانی گردید (۱۱). اگرچه کودکان به طرق مختلف به این احساسات و مشکلات واکنش نشان می‌دهند، اما بطور کلی در مواجهه با رویدادهایی همچون تعطیلی مدارس و لغو برنامه‌ها و دوری از دوستان، بیش از پیش به حمایت‌های سالم عاطفی خانواده نیاز دارند (۱۲).

با بهره گیری از نتایج این پژوهش وضعیت موجود دل‌بستگی دانش آموزان به مدرسه و مولفه های آن شناسایی می‌گردد و می‌توان ضمن شناسایی متغیرهای موثر اقداماتی را برای بهبود آنها انجام داد. به عبارتی اهمیت انجام تحقیق در آن است که به واسطه آن مدل دل‌بستگی دانش آموزان به مدرسه براساس متغیرهای مورد بررسی در این پژوهش مشخص گشته و متناسب با یافته‌ها پیشنهادها لازم به مسئولان امر ارائه می‌شود. از طرفی در پیشینه تحقیق تاکنون تحقیقی در ارتباط با عنوان مزبور صورت نپذیرفته و خلا تحقیقاتی در این زمینه کاملاً محسوس می‌باشد. این تحقیق می‌تواند پیشینه‌ای باشد برای محققان آینده که در این زمینه به مطالعه می‌پردازند. اهمیت توجه به دل‌بستگی دانش آموزان به مدرسه در این است که به تصمیم‌گیرندگان، در توجه به تمامی ابعاد آن در بحث آموزش یاری می‌رساند تا بدین طریق و با توجه به ابعاد این مساله مسئولان بتوانند نقش فراهم کننده بسترها و زیرساختهای مناسب جهت اجرای آن را ایفا کنند. همچنین این پژوهش می‌تواند به بسط اطلاعات در زمینه متغیرهای باورهای فراشناخت، تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده و نگرش به استفاده از شبکه های مجازی توسط دانش آموزان و افزایش دانش نظری در زمینه ایجاد شرایط برای افزایش دل‌بستگی به مدرسه منتهی

پیشینه پژوهش‌های انجام‌شده

محقق	عنوان	نتایج
زندی پیام و دیگران (۱۳۹۸)	بررسی رابطه جو عاطفی خانواده و سلامت روان با اعتیاد به بازی‌های آنلاین	بین جو عاطفی خانواده و اعتیاد به بازی‌های آنلاین و نمره کلی سلامت روان و اعتیاد به بازی‌های آنلاین همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود دارد.
محمدخانی و دیگران (۱۳۹۸)	نقش واسطه‌ای راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه بین باورهای فراشناختی و سبک‌های دل‌بستگی با رفتارهای پرخطر فرزندان نوجوان جانبازان اعصاب و روان جنگ ایران و عراق	تمامی سبک‌های دل‌بستگی نیز ارتباط مستقیم و معناداری هم با راهبردهای سازگاران و هم با راهبردهای ناسازگاران تنظیم هیجان داشتند. راهبردهای تنظیم هیجان، بین باورهای فراشناختی و سبک‌های دل‌بستگی، و رفتارهای پرخطر میان‌جیگری می‌کند.
ملکی قربانی (۱۳۹۷)	بررسی رابطه ی وابستگی به فضای مجازی (اینترنت)، سبک های روابط خانوادگی و مشکلات تحصیلی دانش آموزان دبیرستانی	نتایج پژوهش بیانگر آن است که بین جهت گیری گفت و شنود، جهت گیری همنوایی، اعتیاد به اینترنت و سازگاری تحصیلی، شامل سازگاری آموزشی، عاطفی و اجتماعی رابطه معنادار برقرار است.
عالی پور و همکاران (۱۳۹۷)	تأثیر آموزش راهبردهای وسعت بخشی تفکر بر بهزیستی ذهنی و تحمل ابهام دانش آموزان	نتایج پژوهش نشان داد که آموزش راهبردهای وسعت بخشی تفکر باعث بهبود بهزیستی ذهنی می شود. بنابراین آموزش راهبردهای وسعت بخشی تفکر به دانش آموزان منجر به افزایش سطح بهزیستی ذهنی و افزایش تحمل ابهام در آنان میشود.
شیخ الاسلامی و همکاران (۱۳۹۷)	پیش‌بینی پیوند با مدرسه دانش‌آموزان براساس حمایت تحصیلی و خودپنداره تحصیلی	یافته‌ها نشان داد که بین حمایت تحصیلی (و مؤلفه‌های آن) و خودپنداره تحصیلی (و مؤلفه‌های آن) با پیوند با مدرسه دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.
ارجمند و کاظمیان مقدم (۱۳۹۷)	بررسی رابطه میان جو عاطفی خانواده و ادراک از محیط مدرسه با اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر اهواز	یافته های پژوهش نشان دادند که میان نمره کل مقیاس جو عاطفی و محیط های آن با نمره کل مقیاس اشتیاق تحصیلی و مؤلفه های آن، رابطه معنادار وجود دارد و مؤلفه های ادراک از محیط کلاس با مؤلفه های اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان رابطه معنادار دارند و در رابطه چندگانه مؤلفه های ادراک از محیط کلاس، جو عاطفی خانواده و مؤلفه های اشتیاق تحصیلی توان پیش‌بینی پایینی داشتند.
تبرسائی و دیگران (۱۳۹۶)	رابطه جو عاطفی خانواده با میزان اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان پسر شهر بوشهر	نتایج حاصل از رگرسیون بتا بیانگر این است که ۲۶ درصد واریانس اعتیاد به اینترنت را جو عاطفی خانواده پیش‌بینی می‌کند.
موسوی و بدری (۱۳۹۵)	بررسی رابطه آگاهی‌های فراشناختی با خودپنداره تحصیلی، نگرش نسبت به مدرسه و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان	بین آگاهی‌های فراشناختی و نگرش نسبت به مدرسه دانش‌آموزان پسر سال اول متوسطه شهرستان سرپل ذهاب رابطه وجود دارد.
صاحبی و تجری (۱۳۹۵)	راهبردهای یادگیری خودتنظیمی (راهبردهای شناختی، فراشناختی و مدیریت منابع) و نگرش نسبت به فناوری داده‌ها (نگرش نسبت به اینترنت) به عنوان پیش‌بینی‌کننده یادگیری خودتنظیمی در مدارس هوشمند	یافته‌های پژوهش نشان داد که از بین مؤلفه‌های نگرش نسبت به اینترنت تنها دو مؤلفه لذت بردن از کار با اینترنت و اضطراب اینترنت، استفاده از راهبردهای شناختی به وسیله دانش‌آموزان را به گونه معنادار پیش‌بینی می‌کند که مؤلفه اضطراب اینترنت رابطه معکوس با استفاده از راهبردهای شناختی داشت.
جمشیدی بورخانی و بیدی (۱۳۹۵)	بررسی رابطه جو عاطفی خانواده با میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی اینترنتی در دانشجویان	نتایج حاصل از این پژوهش بیانگر آن است که هر چه جو عاطفی خانواده نا مساعد تر باشد، به احتمال بیشتری جوانان به دنبال ایجاد ارتباط و گذران وقت در شبکه‌های اجتماعی اینترنتی هستند.
مقنی باشی و شریفیان (۱۳۹۴)	بررسی رابطه بین جو عاطفی خانواده با اعتیاد به اینترنت دانش‌آموزان دختر و پسر	بین جو عاطفی خانواده با اعتیاد به اینترنت دانش‌آموزان دختر و پسر رابطه معنی‌داری وجود دارد.
هاشمی (۱۳۹۴)	بررسی رابطه پیوند با مدرسه و پیوند والدینی خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان هستند.	پیوند با مدرسه و پیوند والدینی، پیش‌بینندهای مثبت و منفی خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان هستند.
شاطریان محمدی و همکاران (۱۳۹۲)	تأثیر تحمل ابهام بر باورهای فراشناختی	نتایج نشان داد که تحمل ابهام بر باورهای فراشناختی دانشجویان موثر است.
علیزاده (۱۳۹۲)	بررسی رابطه دل‌بستگی به مدرسه، سبک‌های دل‌بستگی والدین با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه شهرستان بندرعباس	بین دل‌بستگی به مدرسه و سبک‌های دل‌بستگی والدین با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه شهرستان بندرعباس رابطه وجود دارد.

جدول ۲. پیشینه پژوهش‌های انجام‌شده خارجی

نویسنده و سال	نتایج
کروننگر و لی (۲۰۱۶)	بزرگسالان مهم در زندگی‌شان از آنها حمایت میکنند احتمالاً بیشتر در مدرسه و یادگیریشان درگیر میشوند.
آنونزیاتا، هوگو، فاو و همکاران (۲۰۱۶)	انسجام خانواده و هم کنترل والدینی تعهد به مدرسه را پیش بینی میکند.
گونز و کازو (۲۰۱۵)	محیط مدرسه و امکانات تکنولوژیکی آن بر اشتیاق تحصیلی (رفتاری، شناختی، عاطفی) تأثیر دارد.
پیتارین (۲۰۱۴)	اشتیاق تحصیلی دانش آموزان و مؤلفه های چندگانه خانوادگی همانند باورها و انتظارات والدین، اعمال انضباطی و مداخله های والدین و محیط عاطفی حاکم بر خانواده ارتباطی معنادار وجود دارد.
میزان شین (۲۰۱۳)	بین احساس تعلق به مدرسه با انگیزش پیشرفت، و عملکرد تحصیلی دارای همبستگی می باشد.
همیلتون و دیگران (۲۰۱۲)	نتایج نشان می دهد که بهبود دل‌بستگی به مدرسه می تواند یکی از راه های محافظت از جوانان با سابقه درگیری خانواده با CPS باشد و همراه با خدمات بهداشت روان موثر، تجمع خطرات را با انتقال جوانان به بزرگسالی کاهش دهد.
هالتبرگ، هنری و موریس (۲۰۱۲)	جو خانوادگی با تاب آوری و تحمل افراد خانواده ارتباط نزدیکی دارد.
باکون (۲۰۱۱)	نگرش دانش آموزان از معلم، کلاس درس و مدرسه عامل مهمی در احساس تعلق آنها نسبت به مدرسه یا همان مکان اولیه خود (شهر یا روستا) است و همین عامل باعث می شود تا عملکرد و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان افزایش یابد.
چان و دیکسون (۲۰۱۱)	جو عاطفی خانواده با مشکلات رفتاری کمتر، اضطراب پایین، افزایش اعتماد به نفس و فعالیت نوجوانان همراه است.
ریبکاه، چاپمن، بوکلی، ماری و شهبان (۲۰۱۱)	احساس تعلق به مدرسه نقش بسیار معناداری را در کاهش رفتارهای خشونت بار هم در مدرسه در دوران نوجوانی و هم در کاهش این رفتارها در دوران بزرگسالی ایفا می کند.
ون لی و همکاران (۲۰۰۹)	نتایج پژوهش عوامل خانوادگی در اعتیاد به اینترنت نقش دارد. در این تحقیق عواملی چون ویژگیهای جمعیت شناختی اجتماعی خانواده، عملکرد خانواده، جو حاکم بر خانواده، نگرش نسبت به خانواده، شیوه های فرزندپروری و ارتباط با والدین مورد توجه قرار گرفت.
تروسپر، بازال، بنت و اهرنریچ (۲۰۰۹)	بین جو خانوادگی و تنظیم هیجانی ارتباط وجود دارد.
ویکز و همکاران (۲۰۰۸)	هرچقدر میزان جو عاطفی و حمایتی خانواده بالاتر باشد، به همان میزان هوش هیجانی، اشتیاق تحصیلی و توان خودمدیریتی در میان دانش آموزان بالاتر خواهد رفت.
ویلسن، مک و گراتن (۲۰۰۸)	حمایت‌های معلم و همکلاسی‌ها به‌طور معنی‌داری پیش‌بینی‌کننده رضایت از مدرسه، شایستگی، خودکارآمدی تحصیلی و رضایت از زندگی دانش‌آموزان است.
دسی و ریان (۲۰۰۸)	جو مطلوب مدرسه و چگونگی ارتباط با معلمان و برآورده کردن نیازهای اساسی آنها در محیط مدرسه می‌تواند سبب شود تا دانش‌آموزان از مدرسه و بودن در آن خوشنود باشند.
کیا-کیتینگ و ایس (۲۰۰۷)	دانش‌آموزانی که دل‌بستگی، تعهد و درگیری بالایی نسبت به مدرسه دارند و مدرسه خود را قبول دارند، سطوح بالایی از شادمانی و بهزیستی مدرسه را تجربه می‌کنند.
آدل‌ب (۲۰۰۷)	بررسی رابطه بین عضویت در مدرسه (دل‌بستگی به معلم، مدیر و دوستان) با دیدگاه مثبت نسبت به مدرسه و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان آفریقایی آمریکایی پرداخت.
سون، زابریک، دی مایو، شپرد، گریفین، میترو و همکاران (۲۰۰۶)	جو عاطفی خانواده بر سلامت جسمانی، اجتماعی و هیجانی کودکان مؤثر است.
فریدریکس و همکاران (۲۰۰۴)	پیوند هیجانی به مدرسه یا معلمان می تواند یک عامل حمایتی باشد که کودکان در معرض خطر را در مدرسه نگه دارد.
پریش، پریش و بت (۲۰۰۰)	در سطوح مختلف دانش‌آموزانی که خود یا معلمان آن‌ها به شاد بودن آن‌ها در محیط مدرسه اذعان داشته‌اند، آن‌هایی هستند که نسبت به معلمان و هم کلاسی‌های خود رفتار محترمانه دارند و به بهترین وجه وظایف خود را انجام می‌دهند و روحیه همکاری دارند.
لاد و همکاران (۲۰۰۰)	پژوهش نشان داده است که مدارس موثر می توانند به طور مثبتی بر رفتار دانش آموز و میزان تسلط او بر هر سطح تحصیلی بدون توجه به جنسیت، وضعیت اجتماعی، نژاد، قومیت یا شرایط خانه تأثیر بگذارند.

جدول ۳. پیشینه ی مولفه های پژوهش (منبع: پژوهش حاضر)

متغیرها	پیشینه نظری
تحمل ابهام و فراشناخت	کرون، ۱۹۹۳ (لادوسور و همکاران، ۱۹۹۷) (فریستون و همکاران، ۱۹۹۴) (نورتون، ۱۹۷۵) (دوگاس و همکاران، ۱۹۹۶) (ولز، ۲۰۰۹)
نگرش به شبکه مجازی و فراشناخت	(اسپادا و ولز، ۲۰۰۶). (کسیلی، کاپلان و فیوراوانتی، ۲۰۱۶) (لی و استاپینسکی، ۲۰۱۲) (آلما، اسپادا، فرنای، یلماز، کسیلی و نیکسوویک، ۲۰۱۸). (مارینو، واینو، موس و کسیلی، ۲۰۱۶). (اسپادا و همکاران، ۲۰۱۵).
جو عاطفی و فراشناخت	(تیس و دیگران، ۱۹۸۹). شاته، مالو، تورستنسون، بولار و روک (۲۰۰۷) و جاکوبس و همکاران (۲۰۰۸)، (کاظم پور و دیگران، ۲۰۱۵) (نادی، ۲۰۱۱) (خدای و دیگران، ۲۰۱۱). (کوثرنر، ۲۰۰۲) (بایرامی و طباطبایی، ۲۰۱۵).
فراشناخت و دل بستگی به مدرسه	(پیتربچ، ۲۰۰۰) (سفری، ۲۰۱۲). (زوهار، ۲۰۰۹). (لین و دیگران، ۲۰۰۵). (پاکدامن و سالاری فر، ۲۰۱۲). (جانک، ۲۰۰۴). (توک و دیگران، ۲۰۱۰).

مواد و روش ها

روش پژوهش توصیفی و از نوع معادلات ساختاری است. از نظر هدف روش تحقیق توسعه ای است و از نظر شیوه گردآوری داده ها روش تحقیق توصیفی-همبستگی است از نظر نوع داده ها روش تحقیق از نوع تحقیقات کمی است. جامعه آماری این پژوهش شامل، دانش آموزان دختر دوره دوم دبیرستان های شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹ می باشد. تعداد کل دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه حدود ۱۰۶۱۱۹ نفر می باشد. با توجه به اینکه روش پژوهش معادلات ساختاری و رگرسیون بود، تعداد متغیرها در تعداد نمونه پژوهش ملاک قرار گرفت. در این پژوهش تعداد ۲۳ متغیر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت بنابراین حجم نمونه ۴۰۰ دانش آموز برآورد شد. روش های گردآوری داده ها در این

پژوهش کتابخانه ای و میدانی بود و از ابزارهای پرسشنامه تحمل ابهام ودن و همکاران (۲۰۰۳) پرسشنامه باورهای فراشناخت ولز (MCQ-۳۰) پرسشنامه دل بستگی به مدرسه موتون، دی وایت و گلایزیر (۱۹۹۳)، پرسشنامه جو عاطفی هیل برن (۱۹۶۴) و پرسشنامه نگرش به استفاده از شبکه های مجازی حجازی و همکاران استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها در سطح توصیفی و استنباطی عمل شد و نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۱ و LISREL نسخه ۸/۷ در تجزیه و تحلیل داده هامورد استفاده قرار گرفت.

یافته ها

سوال اول: وضعیت دل بستگی به مدرسه در بین دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر تهران چگونه است؟

جدول ۴. بررسی دل بستگی دانش آموزان به مدرسه و ابعاد آن

دل بستگی به مدرسه و ابعاد آن	میانگین	انحراف استاندارد	t	سطح معنی داری	حداقل	حداکثر
روابط کلی	۳/۹۲	۰/۶۳	۲۹/۳۳	۰/۰۱	۲/۳۳	۵/۰۰
تعلق	۴/۱۱	۰/۶۳	۳۵/۰۸	۰/۰۱	۲/۱۷	۵/۰۰
دل بستگی خاص	۳/۷۹	۰/۵۶	۲۸/۱۳	۰/۰۱	۱/۸۶	۵/۰۰
دل بستگی به مدرسه	۳/۹۳	۰/۵۴	۳۴/۳۶	۰/۰۱	۲/۳۷	۵/۰۰

دل بستگی دانش آموزان به مدرسه و ابعاد آن از حد متوسط بیشتر بود. سوال دوم: وضعیت تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده، نگرش به استفاده از شبکه های مجازی و باورهای فراشناخت در بین دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر تهران چگونه است؟ -وضعیت باور فراشناخت:

با توجه به اینکه متغیر دل بستگی به مدرسه از توزیع نرمالی برخوردار است جهت آزمون سوال اول از آزمون پارامتریک تی تک گروهی استفاده شده است. جدول ۴ نشان می دهد مقادیر تی به دست آمده همگی معنی دار می باشد به این معنی که وضعیت دل بستگی به مدرسه و خرده مقیاس های آن با میانگین جامعه متفاوت می باشد. میانگین دل بستگی به مدرسه ۳/۷۹ و ابعاد آن در دانش آموزان از ۳/۷۹ برای دل بستگی خاص تا ۴/۱۱ برای تعلق بود.

جدول ۵. بررسی باورهای فراشناخت و ابعاد آن در دانش آموزان

میانگین	انحراف استاندارد	t	سطح معنی داری	حداقل	حداکثر
۱۲/۳۲	۳/۸۲	-۱۴/۰۴	۰/۰۱	۶/۰۰	۲۴/۰۰
۱۴/۱۲	۴/۳۶	-۴/۰۴	۰/۰۱	۶/۰۰	۲۴/۰۰
۱۱/۵۶	۳/۴۷	-۱۹/۸۶	۰/۰۱	۶/۰۰	۲۴/۰۰
۱۳/۴۶	۳/۲۷	-۹/۴۳	۰/۰۱	۶/۰۰	۲۴/۰۰
۱۷/۱۲	۳/۴۹	۱۲/۱۲	۰/۰۱	۹/۰۰	۲۴/۰۰
۱۳/۷۱	۲/۵۹	۹/۹۴	۰/۰۱	۷/۲۰	۲۳/۲۰

فراشناخت ۱۳/۷۱ و ابعاد آن در دانش آموزان از ۱۱/۵۶ برای عدم اطمینان شناختی تا ۱۷/۱۲ برای خودآگاهی شناختی بود. میانگین نمره خودآگاهی شناختی و فراشناخت از متوسط بیشتر و میانگین بقیه ابعاد آن کمتر از متوسط بود. وضعیت تحمل ابهام:

با توجه به اینکه متغیر باورهای فراشناخت از توزیع نرمالی برخوردار است جهت آزمون وضعیت متغیر باورهای فراشناخت از آزمون پارامتریک تی تک گروهی استفاده شده است. جدول ۵ نشان می دهد مقادیر تی به دست آمده همگی معنی دار می باشد به این معنی که وضعیت باورهای فراشناخت و خرده مقیاس های آن با میانگین جامعه متفاوت می باشد. میانگین باورهای

جدول ۶. بررسی تحمل ابهام و ابعاد آن در دانش آموزان

میانگین	انحراف استاندارد	t	سطح معنی داری	حداقل	حداکثر
۳/۵۵	۰/۶۹	۱۵/۹۱	۰/۰۱	۱/۲۵	۵/۰۰
۳/۴۱	۰/۴۵	۱۷/۹۶	۰/۰۱	۲/۰۰	۵/۰۰
۳/۵۷	۰/۶۴	۱۷/۷۱	۰/۰۱	۲/۰۰	۵/۰۰
۳/۴۷	۰/۴۴	۲۱/۷۴	۰/۰۱	۲/۰۶	۵/۰۰

جامعه متفاوت می باشد. میانگین تحمل ابهام ۳/۴۷ و ابعاد آن در دانش آموزان از ۳/۴۱ برای پیچیدگی تا ۳/۵۷ برای مسائل غیر قابل حل بود. تحمل ابهام و ابعاد آن از حد متوسط بیشتر بود.

با توجه به اینکه متغیر تحمل ابهام از توزیع نرمالی برخوردار است جهت آزمون وضعیت متغیر تحمل ابهام از آزمون پارامتریک تی تک گروهی استفاده شده است. جدول ۶ نشان می دهد مقادیر تی به دست آمده همگی معنی دار می باشد به این معنی که وضعیت تحمل ابهام و خرده مقیاس های آن با میانگین

نگرش به استفاده از شبکه های مجازی

جدول ۷. بررسی نگرش به استفاده از شبکه های مجازی و ابعاد آن در دانش آموزان

میانگین	انحراف استاندارد	t	سطح معنی داری	حداقل	حداکثر
۲/۷۴	۰/۸۳	-۶/۳۵	۰/۰۱	۱/۰۰	۵/۰۰
۲/۶۹	۰/۷۴	-۸/۴۳	۰/۰۱	۱/۰۰	۵/۰۰
۲/۴۳	۰/۸۴	-۱۳/۵۶	۰/۰۱	۱/۰۰	۵/۰۰
۳/۳۸	۰/۸۱	۹/۳۹	۰/۰۱	۱/۰۰	۵/۰۰
۳/۲۸	۰/۷۷	۷/۲۶	۰/۰۱	۱/۰۰	۵/۰۰
۲/۸۵	۰/۶۲	-۵/۰۰۲	۰/۰۱	۱/۰۳	۴/۹۰

آموزشی و آگاهی از اوضاع جامعه بود. شیوه های نوین آموزشی و آگاهی از اوضاع جامعه و ارتباطات اجتماعی بالاتر از متوسط و تبادل اطلاعات با همکلاسی ها و معلم و بهبود یادگیری، اعتماد به شبکه های مجازی، عدالت آموزشی در دوران کرونا، نگرش به استفاده از شبکه های مجازی پایین تر از متوسط بود. جو عاطفی خانواده

با توجه به اینکه متغیر نگرش به استفاده از شبکه های مجازی از توزیع نرمالی برخوردار است جهت آزمون وضعیت متغیر متغیر نگرش به استفاده از شبکه های مجازی از آزمون پارامتریک تی تک گروهی استفاده شده است. جدول ۷ نشان می دهد مقادیر تی به دست آمده همگی معنی دار می باشد به این معنی که وضعیت نگرش به استفاده از شبکه های مجازی و خرده مقیاس های آن با میانگین جامعه متفاوت می باشد. میانگین نگرش به استفاده از شبکه های مجازی ۲/۸۵ و ابعاد آن در دانش آموزان از ۲/۴۳ برای عدالت آموزشی در دوران کرونا تا ۳/۳۸ برای شیوه های نوین

جدول ۸. بررسی جو عاطفی خانواده و ابعاد آن در دانش آموزان

حد اکثر	حداقل	سطح معنی داری	t	انحراف استاندارد	میانگین	جو عاطفی خانواده و ابعاد آن
۵/۰۰	۱/۰۰	۰/۰۱	۶/۰۸۵	۰/۷۸۳	۲۶/۸۲	رابطه پدر - فرزندی
۵/۰۰	۱/۰۰	۰/۰۱	۸/۵۸۵	۰/۶۴۰	۳۰/۴۶	رابطه مادر - فرزندی
۵/۰۰	۱/۰۰	۰/۰۱	۷/۹۸۹	۰/۶۴۲	۲۸/۶۴	جو عاطفی خانواده

با توجه به اینکه متغیر جو عاطفی خانواده از توزیع نرمالی برخوردار است جهت آزمون پارامتریک تی تک/گروهی استفاده شده است. جدول ۸ نشان می دهد مقادیر تی به دست آمده همگی معنی دار می باشد به این معنی که جو عاطفی خانواده و خرده مقیاس های آن با میانگین جامعه متفاوت می باشد و بالاتر از متوسط بوده. میانگین جو عاطفی خانواده ۶۴/۲۸ و ابعاد آن در دانش آموزان از ۲۶/۸۲ برای رابطه پدر-فرزندی تا ۳۰/۴۶ برای رابطه مادر فرزندی بود.

سوال سوم: مدل ساختاری برای تبیین رابطه دل بستگی به مدرسه از طریق تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده، نگرش به استفاده از شبکه های مجازی و باورهای فراشناخت در بین دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر تهران چگونه است؟

برای پاسخ به سوال فوق از روش معادلات ساختاری SEM^۱ استفاده شد. شمای مدل با استفاده از ترسیم روابط بین متغیرهای اندازه گیری و پنهان تدوین شد. سپس شاخص های برازندگی مدل مورد محاسبه و ارزیابی قرار گرفت. مقادیر بدست آمده برای شاخص ها در جدول زیر نشان داده شده است.

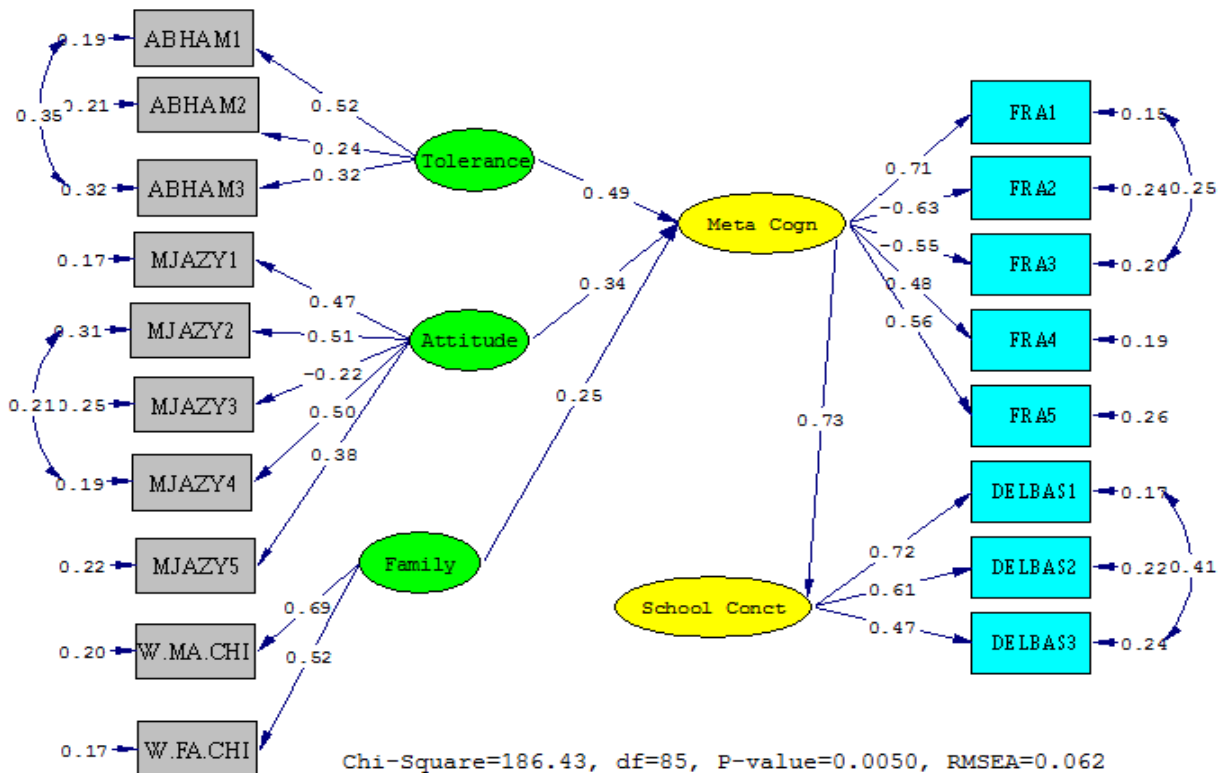
جدول ۹. شاخص های برازندگی مدل

CFI	AGFI	GFI	RMSEA	χ^2/df	df	χ^2	شاخص های برازندگی
۰/۹۴	۰/۸۸	۰/۹۲	۰/۰۶۲	۲/۱۹	۸۵	۱۸۶/۴۳	مقادیر شاخص ها

بر اساس جدول ۹ شاخص های برازندگی مورد بررسی نشان داد، مجذور کای نرم شده برای مدل اندازه گیری در این پژوهش ۲/۱۹ بود که بیان کننده برازندگی قابل قبول مدل با داده است. شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)^۲ بالاتر از ۰/۹ و شاخص نکویی برازش (GFI)^۳ برابر ۰/۹۲ و شاخص تعدیل شده برازندگی (AGFI)^۴ نیز ۰/۸۸ و همچنین شاخص ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب RMSEA^۵ برابر ۰/۰۵۲ بود. که بر اساس مقادیر بدست آمده می توان گفت مدل بدست آمده برازش مناسبی با داده ها دارد.

- 1-Structural Equation Modeling
- 2- Comparative fit index
- 3- Goodness of fit index
- 4- Adjusted Goodness of fit index
- 5- Root Mean Square Error of Approximation

مدل با ضرایب استاندارد مسیر به نمودار ۱ بود.

نمودار ۱. مدل با ضرایب مسیر استاندارد

ضرایب مسیر برای متغیرهای مشاهده شده و پنهان و مقادیر t برای معناداری ضرایب در جدول ۱۰ نشان داده شده است.

جدول ۱۰. ضرایب مسیر استاندارد و مقادیر t برای معناداری ضرایب

معنی داری	ضرایب t	ضرایب استاندارد	متغیرهای مشاهده شده	مسیر	متغیرهای پنهان
۰/۰۰۱	۶/۲۴۶	۰/۶۹	رابطه پدر - فرزندی	→	جو عاطفی خانواده
۰/۰۰۱	۴/۹۸۲	۰/۵۲	رابطه مادر - فرزندی	→	جو عاطفی خانواده
۰/۰۰۱	۵/۰۳۱	۰/۵۲	تازگی و بداعت	→	تحمل ابهام
۰/۰۳۰	۲/۴۱۳	۰/۲۴	پسچیدگی	→	تحمل ابهام
۰/۰۰۱	۳/۱۳۶	۰/۳۲	مسائل غیر قابل حل	→	تحمل ابهام
۰/۰۰۱	۴/۲۳۹	۰/۴۷	تبادل اطلاعات و بهبود یادگیری	→	تحمل ابهام
۰/۰۰۱	۵/۲۵۹	۰/۵۱	اعتماد به شبکه های مجازی	→	تحمل ابهام
۰/۰۳۳	۲/۱۴۱	-۰/۲۲	عدالت آموزشی در دوران کرونا	→	نگرش به شبکه های مجازی
۰/۰۰۱	۴/۹۴۷	۰/۰۵	شیوه های نوین آموزشی و آگاهی از جامعه	→	نگرش به شبکه های مجازی
۰/۰۰۱	۳/۶۳۶	۰/۳۸	ارتباطات اجتماعی	→	فراشناخت
۰/۰۰۱	۶/۲۳۱	۰/۷۱	باورهای مثبت	→	فراشناخت
۰/۰۰۱	-۵/۲۵۷	-۰/۶۳	کنترل ناپذیری افکار و خطرات	→	فراشناخت
۰/۰۰۱	-۴/۹۸۱	-۰/۵۵	عدم اطمینان شناختی	→	فراشناخت
۰/۰۰۱	۴/۲۴۷	۰/۴۸	نیاز به کنترل رفتار	→	فراشناخت
۰/۰۰۱	۹/۶۳۶	۰/۵۶	خودآگاهی شناختی	→	فراشناخت
۰/۰۰۱	۶/۲۴۱	۰/۷۲	روابط کلی	→	دل‌بستگی به مدرسه
۰/۰۰۱	۵/۲۸۱	۰/۶۱	تعلق	→	دل‌بستگی به مدرسه
۰/۰۰۱	۳/۱۴۴	۰/۴۷	دل‌بستگی خاص	→	دل‌بستگی به مدرسه

جو عاطفی خانواده شامل دوبعد رابطه مادر - فرزندی و رابطه پدر - فرزندی بود.
تبادل اطلاعات با همکلاسی‌ها و معلم و بهبود یادگیری، عدالت آموزشی در دوران کرونا، اعتماد به شبکه های مجازی، ارتباطات

با توجه به نمودار ۱ کلیه شاخص های برازندگی مدل مزبور از مقادیر مناسبی برخوردار بودند و ضرایب تمام مسیرها معنادار بودند و نتایج زیر از مدل فوق استنباط می شود.

اجتماعی و شیوه های نوین آموزشی و آگاهی از جامعه ابعاد نگرش به استفاده از شبکه های مجازی بود. مسائل غیر قابل حل، پیچیدگی و تازگی و بداعت ابعاد تحمل ابهام بود. ابعاد دل بستگی به مدرسه در دانش آموزان شامل دل بستگی خاص، روابط کلی و تعلق بود. باورهای فراشناخت دانش آموزان عبارت از باورهای مثبت، کنترل ناپذیری افکار و خطرات، عدم اطمینان شناختی، نیاز به کنترل رفتار و خود آگاهی شناختی بود. با توجه به مدل فوق: روابط بین متغیرهای پنهان در مدل ساختاری؛ چگونگی تبیین رابطه دل بستگی به مدرسه از طریق تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده، نگرش به استفاده از شبکه های

مجازی و باورهای فراشناخت در بین دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر تهران در جدول ۱۱ نشان داده شده است. نتایج به دست آمده نشان می دهد: تحمل ابهام با ضریب ۰/۴۹، جو عاطفی خانواده با ضریب ۰/۲۵ و نگرش به استفاده از شبکه های مجازی با ضریب ۰/۳۴ بر باورهای فراشناخت دانش آموزان اثر مستقیم داشتند. باورهای فراشناخت با ضریب ۰/۷۳ بر دل بستگی به مدرسه در دانش آموزان اثر مستقیم داشت. تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده و نگرش به استفاده از شبکه های مجازی از طریق باورهای فراشناخت دانش آموزان نیز بر دل بستگی آنان به مدرسه اثر غیر مستقیم داشتند.

جدول ۱۱. ضرایب مسیر استاندارد برای متغیرهای پنهان و مقادیر t برای معناداری ضرایب

متغیر ملاک	مسیر	متغیر میانجی	مسیر	متغیرهای پیش بین	ضرایب t	معنی داری	اثر مستقیم	اثر غیر مستقیم	اثر کل
	۰/۷۳		→	تحمل ابهام	۴/۹۱۶	۰/۰۰۱	۰/۴۹	۰/۳۶	۰/۸۵
دل بستگی به مدرسه	→	فراشناخت	→	نگرش به شبکه های مجازی	۳/۰۷۲	۰/۰۰۱	۰/۳۴	۰/۲۵	۰/۵۹
			→	جو عاطفی خانواده	۲/۵۷۱	۰/۰۱۱	۰/۲۵	۰/۱۸	۰/۴۳

مسائل غیر قابل حل، پیچیدگی و تازگی و بداعت ابعاد تحمل ابهام بود.

ابعاد دل بستگی به مدرسه در دانش آموزان شامل دل بستگی خاص، روابط کلی و تعلق بود. باورهای فراشناخت دانش آموزان عبارت از باورهای مثبت، کنترل ناپذیری افکار و خطرات، عدم اطمینان شناختی، نیاز به کنترل رفتار و خود آگاهی شناختی بود. با توجه به مدل آمده: روابط بین متغیرهای پنهان در مدل ساختاری؛ چگونگی تبیین رابطه دل بستگی به مدرسه از طریق تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده، نگرش به استفاده از شبکه های مجازی و باورهای فراشناخت در بین دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر تهران را تبیین می کند و نتایج به دست آمده نشان می دهد:

تحمل ابهام با ضریب ۰/۴۹، جو عاطفی خانواده با ضریب ۰/۲۵ و نگرش به استفاده از شبکه های مجازی با ضریب ۰/۳۴ بر باورهای فراشناخت دانش آموزان اثر مستقیم داشتند. باورهای فراشناخت با ضریب ۰/۷۳ بر دل بستگی به مدرسه در دانش آموزان اثر مستقیم داشت. تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده و نگرش به استفاده از شبکه های مجازی از طریق باورهای فراشناخت دانش آموزان نیز بر دل بستگی آنان به مدرسه اثر غیر مستقیم داشتند.

نتایج مطالعات ولز و آدریان، چان و دیکسون، گونزالس و همکاران، ماریانو و همکاران و شاتریان محمودی و همکاران با این پژوهش همسو بود (۱۳-۱۷). ویتزل، پاتل، شانون، راسل و لونیه درباره منبع حمایت تحصیلی دانش آموزان معتقدند، موضوع حمایت تحصیلی از دانش آموزان، یک موضوع چند بعدی است. نقش معلم دانش آموزان، معلم والدین و والدین همسالان، از حمایت تحصیلی ترکیب هایی فراهم می کند که نقش مهمی در کیفیت و کمیت فعالیت های تحصیلی دانش آموزان ایفا می کنند. حمایت های تحصیلی به این دلیل موجب بهبود عملکرد دانش آموزان می شود که مهیا کننده انتظاراتها و ارزشها در کلاس برای دانش آموزان است و تلاش دانش آموز برای دستیابی به این ارزش ها و انتظارات را با تشویق توأم می کند. در واقع دانش آموز در عین تلاش، از امنیت کافی برخوردار بوده و خود را در معرض تهدید محیط نمی بیند و احساس ارزشمندی می کند. این احساس و

نتیجه گیری

یافته ها در مورد نمره دل بستگی به مدرسه و ابعاد آن نشان داد دل بستگی دانش آموزان به مدرسه و ابعاد آن به صورت معناداری از حد متوسط بیشتر بود. نتیجه آزمون t نشان داد میانگین نمره خود آگاهی شناختی از متوسط بیشتر و میانگین باورهای فراشناخت و بقیه ابعاد آن کمتر از متوسط بود. میانگین تحمل ابهام و ابعاد آن در دانش آموزان از حد متوسط بیشتر بود. میانگین جو عاطفی خانواده و ابعاد آن در دانش آموزان از متوسط بیشتر؛ میانگین شیوه های نوین آموزشی و آگاهی از اوضاع جامعه، ارتباطات اجتماعی به نظر دانش آموزان از حد متوسط بیشتر و نگرش به استفاده از شبکه های مجازی، عدالت آموزشی در دوران کرونا، اعتماد به شبکه های مجازی، تبادل اطلاعات با همکلاسی ها و معلم و بهبود یادگیری به نظر دانش آموزان از حد متوسط کمتر بود. در زمینه مدل ساختاری مقادیر شاخص های برازندگی دلالت بر برازش مدل با داده ها بود. مجذور کای نرم شده برای مدل اندازه گیری در این پژوهش ۲/۱۹ بود که بیان کننده برازندگی قابل قبول مدل با داده است. شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) بالاتر از ۰/۹ و شاخص نکویی برازش (GFI) برابر ۰/۹۲ و شاخص تعدیل شده برازندگی (AGFI) نیز ۰/۸۸ و همچنین شاخص ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب RMSEA برابر ۰/۰۵۲ بود. که بر اساس مقادیر بدست آمده می توان گفت مدل بدست آمده برازش مناسبی با داده ها دارد و نتایج زیر از مدل فوق استنباط می شود. جو عاطفی خانواده شامل دوبعد رابطه مادر - فرزندی و رابطه پدر - فرزندی بود.

تبادل اطلاعات با همکلاسی ها و معلم و بهبود یادگیری، عدالت آموزشی در دوران کرونا، اعتماد به شبکه های مجازی، ارتباطات اجتماعی و شیوه های نوین آموزشی و آگاهی از جامعه ابعاد نگرش به استفاده از شبکه های مجازی بود.

- 1- Comparative fit index
- 2- Goodness of fit index
- 3- Adjusted Goodness of fit index
- 4- Root Mean Square Error of Approximation

درواقع نقش سازه های باورهای فراشناخت، تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده در مباحث آموزشی غیر قابل انکار است. فضای مجازی نیز قلمرویی وسیع، بدیع و بکر است و برای ساکنان خود امکانات، آزادی ها، فرصت ها، دلهره ها، آسیب ها و یادگیریهایی نوینی را به همراه دارد. از آنجایی که در این پژوهش دل‌بستگی به مدرسه از طریق تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده، نگرش به استفاده از شبکه های مجازی و باورهای فراشناخت در بین دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر تهران تبیین می شود. در واقع باورهای فراشناخت و ابعاد آن رابطه دل‌بستگی به مدرسه با تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده، نگرش به استفاده از شبکه های مجازی را تحت تأثیر قرار می دهند پیشنهاد می شود مسئولین آموزشی جهت آشنایی دانش آموزان با تحمل ابهام، جو عاطفی خانواده، نگرش به استفاده از شبکه های مجازی و باورهای فراشناخت آموزشهای لازم را در نظر بگیرند.

References

1. Barzabadi Farahani, Narges, Iraqieh, Alireza (2015) Investigating the effect of encouragement on increasing the sense of belonging to school in high school students in Tehran's 14th district in the academic year 2014-2015. Quarterly Journal of Excellence in Counseling and Psychotherapy, 16 consecutive. 50-39.
2. Pajouhandeh, Ali, Farzad, Valiullah, Kadivar, Parvin. (1390). Evaluation of psychometric indices of school attachment questionnaire. Journal of Educational Research. 6 (27), 9-34.
3. Mohammadkhani, Sh., farjad. M (2009). The Relationship of the Metacognitive Beliefs and Thought Control Strategies with Obsessive-Compulsive Symptoms in Nonclinical Population. Journal of Clinical Psychology 1 (3): 35 - 51. [Persian]
4. Farahani Mohammad Naghi, Emadi Mehran. (2014). Investigation of metacognitive knowledge in relation to classroom management on academic achievement of English language course. Cognitive Psychology Quarterly. 2 4: 23-30.
5. XuH, Hou Z-J, Tracey TJG, Zhang X. Variations of career decision ambiguity tolerance between China and the United States and between high school and college. Journal of Vocational Behavior. 2016;93:120-8.
6. Reblin M, Uchino B N. Social and Emotional Support and its Implication for Health. Curr Opin Psychiatry 2008; 21(2):201-205.
7. KazempourE, Babapour VajaryM, AsaieM. The effect of education on metacognitive skills while students are thinking. New Approaches in

عملکرد تنها به واسطه نوع رفتار معلم حاصل نمی شود، بلکه این موارد دستاورد مجموعه ای از عناصر است که در تعامل با یکدیگر هستند. محمدخانی و دیگران به بررسی نقش واسطه‌ای راهبردهای تنظیم هیجان در رابطه بین باورهای فراشناختی و سبک‌های دل‌بستگی پرداختند. نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که راهبردهای تنظیم هیجان، بین باورهای فراشناختی و سبک‌های دل‌بستگی، و رفتارهای پرخطر میانجیگری می‌کند. ارتباط معنادار و مستقیمی بین باورهای فراشناختی با راهبردهای ناسازگارانه پیدا شد. تمامی سبک‌های دل‌بستگی نیز ارتباط مستقیم و معناداری هم با راهبردهای سازگارانه و هم با راهبردهای ناسازگارانه تنظیم هیجان داشتند. این یافته‌ها حاکی از آن است که باورهای فراشناختی به طور مستقیم و غیرمستقیم از طریق راهبردهای تنظیم هیجان با رفتارهای پرخطر مرتبط هستند. این نتایج کاربردهای عملی در طراحی برنامه‌های پیشگیرانه دارد که باید مورد توجه قرار گیرد. یکی از عوامل تأثیرگذار بر رفتار و شخصیت فرزندان، فضای عاطفی خانواده است که در صورت توجه کردن به نیازهای روانی و زیستی فرزندان مشکلات رفتاری کمتر و شخصیت منعطف تری در زندگی خواهند داشت و فرزندان بحران‌های رشدی و روانی کمتری را تجربه خواهند کرد هر چه جو عاطفی خانواده نا مساعدتر باشد، به احتمال بیشتری نوجوانان آنان در معرض اعتیاد به اینترنت قرار می‌گیرند. آدلر در تحقیقی به بررسی رابطه بین دل‌بستگی به معلم، مدیر و دوستان با دیدگاه مثبت نسبت به مدرسه و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان آفریقایی-آمریکایی پرداخت و به رابطه مثبت بین دل‌بستگی به معلم، مدیر و دوستان و دیدگاه مثبت نسبت به مدرسه و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دست یافت. لاد و همکاران همچنین دریافته‌اند که رابطه بین دوست داشتن مدرسه و پیشرفت از فرایندهایی نتیجه می‌شود که از سایر عوامل نظیر سابقه خانوادگی یا سطح پختگی فرد متمایز است. مدارس موثر می‌توانند به طور مثبتی بر رفتار دانش‌آموز و میزان تسلط او بر هر سطح تحصیلی بدون توجه به جنسیت، وضعیت اجتماعی، نژاد، قومیت یا شرایط خانه تأثیر بگذارند. آرگایل در تحقیق خود دریافت، دانش‌آموزانی که در مدرسه دارای نگرش مثبت هستند، معمولاً دارای نوعی احساس وابستگی به مدرسه هستند و این دسته از دانش‌آموزان معمولاً عملکرد تحصیلی بهتری نسبت به دیگران دارند. صاحبی و تجری راهبردهای شناختی، فراشناختی و مدیریت منابع و نگرش نسبت به فناوری داده‌ها (نگرش نسبت به اینترنت) به عنوان پیش‌بینی کننده یادگیری خود تنظیمی در مدارس هوشمند پرداختند. یافته‌های آنها نشان داد که از بین مؤلفه‌های نگرش نسبت به اینترنت تنها دو مؤلفه لذت بردن از کار با اینترنت و اضطراب اینترنت، استفاده از راهبردهای شناختی به وسیله دانش‌آموزان را به گونه معنادار پیش‌بینی می‌کند که مؤلفه اضطراب اینترنت رابطه معکوس با استفاده از راهبردهای شناختی داشت. هم‌چنین، نگرش نسبت به اینترنت و چهار مؤلفه آن (لذت بردن از کار با اینترنت، مفید دانستن اینترنت، اضطراب اینترنت، احساس خود کارآمدی در استفاده از اینترنت)، به گونه معناداری استفاده از راهبردهای فراشناختی و مدیریت منابع را در مدارس هوشمند پیش‌بینی کردند. با توجه به نتایج بدست آمده، از بین این مؤلفه‌ها، مؤلفه مفید دانستن اینترنت، بیشترین تأثیر بر استفاده از راهبردهای فراشناختی خود تنظیمی و مؤلفه اضطراب اینترنت رابطه معکوس با استفاده از راهبردهای فراشناختی داشتند. شاطریان محمدی و همکاران در پژوهشی علی-مقایسه‌ای در بین دانشجویان دختر و پسر مشغول به تحصیل در دانشگاه آزاد ساوه از مودنی‌ها راز نظر میزان تحمل به دو گروه دانشجویان دارای تحمل ابهام بالا و پایین تقسیم کردند. نتایج نشان داد که تحمل ابهام بر باورهای فراشناختی دانشجویان موثر است، همچنین این نتایج مشخص کرد قدرت تحمل ابهام باعث افزایش درگیری تحصیلی در دانشجویان می‌شود.

- Quarterly Journal of Cognitive Learning Strategies. Year 1, Number 1.
17. Marino, C., Vieno, A., Moss, A.C., Caselli, G., Nikčević, A.V., Spada, M. (2016). Personality, motives and metacognitions as predictors of problematic Facebook Use in university students. *Personality and Individual Differences*, 101, 70–77.
 8. Haghighi, Jamal; Shokrkan, Hossein and Mousavi Shoushtari, Mojgan (2002). Investigating the emotional atmosphere of the family with the adjustment of third grade female students in Ahvaz middle schools. *Journal of Educational Sciences and Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz*. 79 (3 and 4), 180.
 9. Mirkamali S, Khurshidi A, Salmani Q A. Factors affecting the tendency of pre-university male students to drugs from their point of view the rule law enforcement and education specialists. *Research in educational systems*. 2008, 2 (4); 19-33.
 10. Kaplan, H. I., Sadock, B. J., Grebb, J. A. (2003). Contributions of the psychosocial sciences to human behavior in: *Synopsis of psychiatry*. Baltimore: Williams and Wilkins, 157-206.
 11. Ahmadpour Mobarakeh, Alireza (2009); Construction and validation of a scale for measuring the structure of ambiguity tolerance in students. *Journal of Knowledge and Research in Applied Psychology*, 11 (40): 86-74.
 12. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2008). Facilitating optimal motivation and psychological well-being across life's domains. *Canadian Psychology*, 49(1), 14–23.
 13. Wells, Adrian (2009). *Practical guide to cognitive therapy* (translated by Shahram Mohammadkhani, 2009) Tehran: Beyond Knowledge Publications.
 14. Chun H, Dickson G. A pschoeolgical model of academic performance among Hispanic adolescents. *Journal of Youth and Adolescence* 2011; 40(12): 1581-1594. [DOI:10.1007/s10964-011-9640-z].
 15. González, A., Fernández, M. V. C., & Paoloni, P. V. (2017). Hope and anxiety in physics class: Exploring their motivational antecedents and influence on metacognition and performance. *Journal of Research in Science Teaching*, 54(5), 558-585.
 16. Shaterian Mohammadi, Fatemeh et al. (2013). The effect of tolerance of ambiguity on metacognitive beliefs and students' academic involvement, Educational Administration Quarterly. 2015: 5(4): 129-152. [Persian].